

**'Sekiranya darurat, kerajaan tidak boleh salah guna kuasa' - Tun Zaki
Astro Awani
25 Oktober 2020
Firdaus Azil**

KUALA LUMPUR: Pengisytiharan darurat oleh Yang di-Pertuan Agong adalah sesuatu yang boleh dicabar oleh institusi kehakiman, sekiranya mempunyai asas yang kukuh, kata bekas Ketua Hakim Negara, Tun Zaki Azmi.

Ujarnya lagi, nasihat Perdana Menteri kepada Agong untuk membawa kepada perisytiharan darurat, boleh dicabar dalam mahkamah, berdasarkan keputusan Majlis Privy dalam kes *Teh Cheng Poh v. Pendakwa Raya* pada 1979.

Atas sebab itu, Tun Zaki berpendapat, Tuanku sangat berhati-hati sebelum membuat pengisytiharan, termasuk mengambil inisiatif berjumpa dengan Raja-raja Melayu untuk meneliti cadangan Perdana Menteri, Tan Sri Muhyiddin Yassin mengenai langkah mengawal penularan pandemik COVID-19 di negara ini.

“Di bawah Perlembagaan Persekutuan, Agong perlu mengikut nasihat yang diberikan Kerajaan Baginda, iaitu Perdana Menteri sedia ada dan Kabinet. Tetapi itu tidak bermaksud Agong tidak boleh memberi nasihat balas kepada Perdana Menteri dan Kabinet.

“Dan saya percaya itu yang Tuanku mahu lakukan. Tuanku mahu berunding dengan Raja-raja Melayu, dan mungkin akan memanggil Perdana Menteri untuk memberitahu pandangan konsesus Raja-raja. Ini mungkin membawa maksud untuk meminta Perdana Menteri mempertimbangkan semula cadangannya kepada Agong,” kata Tun Zaki seperti disiarkan portal *The Vibes*, hari ini.

Dalam pada itu, selain sebagai individu yang mempunyai latar belakang undang-undang, Zaki berkata, beliau turut ingin memberi pandangan sebagai seorang ahli perniagaan.

Katanya lagi, sejak beberapa bulan lepas, pelabur telah mula menjual saham dan kepentingan dalam syarikat-syarikat negara dan mula meninggalkan Malaysia, kerana keadaan yang tidak menentu, terutamanya dari segi politik dan ekonomi.

“Ahli perniagaan dan pelabur tidak suka jika mereka tidak tahu apa akan terjadi pada keesokan harinya. Kerana setiap kali kerajaan bertukar, dasar juga akan bertukar.

“Mereka akan gembira jika sesuatu kerajaan itu stabil, kerana mereka tahu polisi sedia ada akan terus digunapakai untuk jangka masa yang panjang,” kata Tun Zaki.

Beliau berkata, sekiranya Darurat itu diisytiharkan, tetapi Kerajaan yang berfungsi ketika tempoh itu bukan sahaja tidak menyalahguna kuasa, tetapi menggunakannya untuk mengembalikan kestabilan politik, itu adalah sesuatu yang positif untuk ekonomi dan negara.

Ujarnya lagi, sudah tentu beberapa pihak termasuk parti pembangkang dan peguam akan menganggap Darurat sesuatu yang negatif, dan merujuk kepada negara-negara di mana Perdana Menteri menjadi diktator, dan memegang kuasa itu untuk tempoh yang lama.

Tetapi, Zaki berkata, sejarah menunjukkan perkara itu tidak pernah terjadi di Malaysia walaupun sudah enam kali Darurat diisytiharkan sepanjang tempoh negara ini Merdeka sejak 1957.

“Kita sebenarnya tidak tahu alasan Perdana Menteri memohon Pengisytiharan Darurat oleh Yang di-Pertuan Agong. Ada yang membuat spekulasi bahawa ia bertujuan untuk mengelak undi tidak percaya di Parlimen. Jika itu tujuannya, maka adalah salah.

“Tetapi, jika tujuan sebenar adalah untuk menghalang pilihan raya, yang kita lihat telah menyebabkan penularan mendadak COVID-19 di negara ini, maka pada pandangan saya, ia adalah berasas,” kata Zaki.

Beliau berkata, jika negara berterusan menderita akibat pandemik, maka ia akan menjadi ancaman kepada ekonomi dan kehidupan rakyat, dan pengisytiharan ini akan dikekalkan oleh mahkamah sekiranya ada pihak yang mahu mencabar.

Jelasnya lagi, apabila Darurat diisytiharkan pada 1969, Mahkamah Persekutuan ketika itu berpandangan pendedaran dadah juga boleh membawa ancaman kepada ketenteraman awam, dan mengekalkan keputusan bahawa penahanan di bawah Ordinan Darurat. (Ketenteraman Awam dan Mencegah Jenayah) 1969 adalah sah.

“Tetapi sekiranya boleh dibuktikan bahawa Kerajaan cuba memohon Pengisytiharan Darurat semata-mata untuk mengelak, atau mempertahankan kedudukannya, maka ini jelas perbuatan mala fide, dan boleh diisytihar ultra vires (sesuatu di luar Perlembagaan Persekutuan).

“Risiko bahawa Rang Undang-undang Pembekalan (Belanjawan) 2021 untuk tidak mendapat undian secukupnya, yang juga membawa maksud Perdana Menteri tidak ada sokongan majoriti dalam Dewan Rakyat, bukan asas yang bagus untuk Pengisytiharan Darurat,” katanya lagi.

“Kerosakan yang kita lihat akibat Pilihan Raya Negeri Sabah sangat menakutkan, dan sebagai rakyat negara ini, saya tidak mahu menghadapi COVID-19.

“Apa yang rakyat mahukan, saya rasa sebahagian besar daripada mereka mahu meneruskan kehidupan seperti biasa, dan muak dengan pertelingkahan antara ahli politik,” tegasnya lagi.

Tun Zaki berkata, beliau ingin mencadangkan agar kesemua pihak dalam Dewan Rakyat, iaitu Kerajaan, Pembangkang dan blok Bebas, untuk mencapai persetujuan bagi menunda Pilihan Raya Umum dan Pilihan Raya Negeri untuk tempoh setahun atau dua lagi.

“Dan dalam tempoh itu, kita terus perangi COVID-19. Apabila COVID-19 berjaya dihapuskan, atau kita telah mempunyai vaksin, kita kembali kepada amalan biasa dan

sesiapa sahaja boleh membawa usul tidak percaya supaya dapat diadakan pilihan raya umum.

“Tetapi jika pandemik terus menular, maka undang-undang (kecemasan) ini membolehkan Perdana Menteri menunda pilihan raya,” katanya lagi.

Tetapi apa pun, Tun Zaki berkata, lebih baik untuk kesemua pihak menunggu hasil rundingan antara Raja-raja Melayu dan Yang di-Pertuan Agong, serta pengumuman selanjutnya daripada Perdana Menteri.

**© 2020 Astro Awani Network Sdn. Bhd.
(535275-D) All Rights Reserved.**

Source: <https://www.astroawani.com/berita-politik/sekiranya-darurat-kerajaan-tidak-boleh-salah-guna-kuasa-tun-zaki-265202>